

[Hans Rasmussen.]

tilsynet og her opnå dækning for det, som bemærkningerne til lovforslaget kalder løn-glidning.

Jeg vil gerne gendrive den opfattelse, som enkelte har af fagbevægelsen, og som ofte er udlagt på den måde, at vi gerne så, at de erhvervsdrivende kunne få enhver løn-glidning dækket over højere priser. De, der mener noget sådant, tager imidlertid fejl. Fagbevægelsen er selvsagt interesseret i at sikre sine medlemmers interesser, men hovedreglen må være den, at delingen over for arbejderparten må ske gennem virksomhedernes overskud og ikke ved, at arbejdsmarkedets to parter i fællesskab lader forbrugerne betale. Når alt kommer til alt, er lønmodtagergruppen vel også den største forbrugergruppe i landet.

Må jeg i øvrigt benytte lejligheden til at sige, at når der inden for jernindustriens område sker lønstigninger i overenskomst-perioderne, er det ikke et udtryk for løn-glidning i den forstand, som ordet af mange opfattes. Vort lønsystem er netop tilrettelagt således, at løbende lønforhandlinger er forudsat i overenskomstens løbetid. Inden for dette område har vi den opfattelse, at de lønreguleringer, vi opnår, gerne skulle være udtryk for, at vi får vor andel af den produktivitet fremgang, der efterhånden forekommer i vore virksomheder.

Handelsministeren har ligeledes fremsat et forslag til lov om pris- og avancementstop. I modsætning til forslaget om indseende med priser er loven om pris- og avancementstop foreslået tidsbegrænset. Den bortfalder senest den 31. marts 1964, men kan også bortfalde før ved kongelig anordning.

Lovforslagets hovedbestemmelser er gennemførelse af almindeligt pris- og avancementstop, idet det forudsættes, at de erhvervsdrivende i lovens gyldighedsperiode ikke uden monopoltilsynets godkendelse må beregne højere priser og avancer end de den 25. februar 1963 gældende, medmindre virksomhederne kan godtgøre, at forhøjelserne skyldes ganske bestemte og uomgængelige omkostningsstigninger.

Da folketinget i oktober forrige år behandlede et af socialistisk folkeparti fremsat forslag til lov om ekstraordinær kontrol med priser og avancer, fremhævede den socialdemokratiske ordfører, det ærede

medlem hr. K. B. Andersen, vanskelighederne ved at administrere et egentligt pris- og avancementstop.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen henviste til de mange kunder, som monopoltilsynet i den anledning kunne få, og hos hvem hver eneste prisfastsættelse skulle kontrolleres.

Jeg skal ikke fragå, at en sådan virksomhed i praksis er vanskelig at bestride. På den anden side ligger det vel sådan, at vanskelighederne ved at administrere et pris- og avancementstop bliver betydelig mindre, jo kortere perioden er. I en kort periode kan tilsynet med god grund sige nej til de fleste henvendelser, og der er vel også muligheder for, at man kan foretage et antal stikprøver hos de erhvervsdrivende.

Blicher kontrollen derimod længere, kan de praktiske vanskeligheder hurtigt vokse prismyndighederne over hovedet, og man kan ende i lovgivningsbestemmelser, som det bliver yderst vanskeligt at klare.

Modstykket til forslaget om lov om forlængelse af de kollektive overenskomster må for lønmodtagerne afgjort være en sikring mod pris- og avanceforhøjelser, og når vi derfor passerer den 31. marts 1964, må forbrugerne have det nødvendige værn dels gennem den almindelige monopollov og dels gennem det nu udbyggede forslag til lov om indseende med priser.

Forslaget om en udbyttebegrænsning går ud på, at der i de kommende to regnskabsår ikke må anvendes større beløb til udbytter under nogen form end gennemsnittet i de tre sidste år.

I modsætning til tidligere udbyttebegrænsningslove, hvor man lagde loft over udbytter, måles begrænsningen nu i kroner og øre og holder sig ikke til en uændret udbytteprocent. Begrundelsen må hovedsagelig søges i udstedelsen af de mange friaktier og i, at man ikke bør begunstige aktionærer i de selskaber, der har været særlig ivrige efter at udstede friaktier.

Lovforslaget indfører også et forbud mod udstedelse af friaktier, og dette forbud kommer til at gælde i 2 år.

Det sidste problem har vi fra socialdemokratiet gang på gang peget på. Vi har jo alt for ofte set, at netop folk inden for erhvervslivet har talt om mådehold og tilbageholdenhed, når det drejede sig om